

Rummeligheds / Random Access – analyse

Overblik over flere slags fortolkningsfrihed i ny musik med improvisatorisk opførelsespraksis.

Carl Bergstrøm-Nielsen 2008

FORUDSÆTNING FOR R /RA - ANALYSE

- kompositionen indeholder definerede elementer

Fri grafik uden forklaringer bliver afhængig af en fortolkning. Fri improvisation uden affaler og uden visuelt forlæg falder uden for denne analyseforms rækkevidde

RUMMELIGHED: graden af fortolkningsfrihed af det enkelte element

Musikhistorisk perspektiv: tempo, foredrag, forsiringer mv. alt afhængigt af stilart/periode. I jazz: frie variationer, især i soloer, men også i gengivelse af et tema, så længe forståeligheden bevarer.

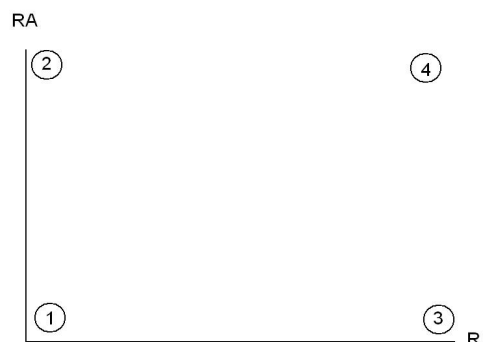
RANDOM ACCESS

Begreb fra computervidenskaben – modstillet sequential access. Kan enkelt illustreres ved, at en bog har random access, idet man altid kan slå op på en vilkårlig side. En rulle skal derimod rulles op fra begyndelsen, til man når stedet for den ønskede information.

RANDOM ACCESS:
i hvilken grad kan den udøvende vælge frit mellem alle elementer til enhver tid. (Antal af elementer tages ikke i betragtning her).

Musikhistorisk perspektiv: frit sammensatte koncertprogrammer; radio-praksis (enkeltsatser som "numre"); Haydns og Mozarts terningekast-menuetter. Sange der forkortes. Brug af mellemspill og indskud i arrangementer.

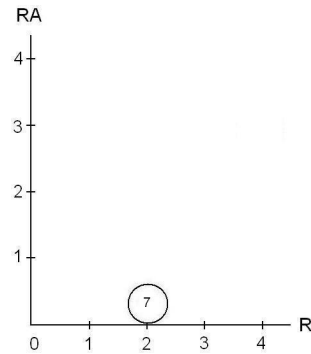
YDERPUNKTER

Roman Haubenstock-Ramati: Jeux 6. Mobile für sechs Schlagzeuger (1960) uddrag

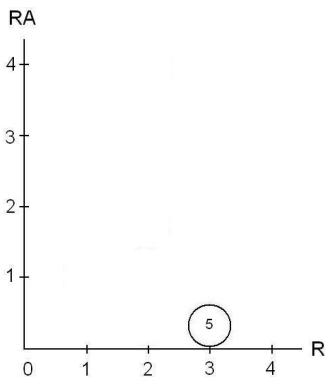
Irene Becker: Adventure no7 (1993) for variabelt ensemble

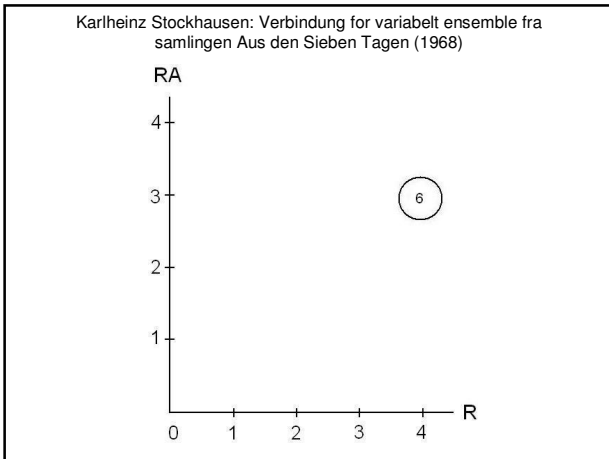

”...I har selvfølgelig jeres fortolkningsfrihed, men jeg kan nu godt høre – i 4. ”billede” – valdhornet spille den nederste ”stemme” – en hurtig walking-bass i free-jazz-style – men nu siger jeg ikke mere!
Tiderne er selvfølgelig ca.-tider.”

Irene Becker, brev citeret i forord til udgivelsen af ”Adventure No.7” (1993), Samfundet til Udgivelse af Dansk Musik.

Karlheinz Stockhausen: Zugvogel for variabelt ensemble fra samlingen Für kommende Zeiten (1970)

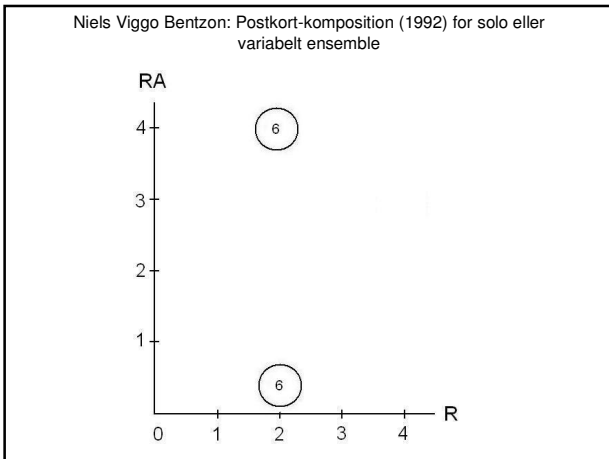

6
 für Ensemble

VERBINDUNG

Spiele eine Schwingung im Rhythmus Deines Körpers
 Spiele eine Schwingung im Rhythmus Deines Herzens
 Spiele eine Schwingung im Rhythmus Deines Atems
 Spiele eine Schwingung im Rhythmus Deines Denkens
 Spiele eine Schwingung im Rhythmus Deiner Intuition
 Spiele eine Schwingung im Rhythmus Deiner Erleuchtung
 Spiele eine Schwingung im Rhythmus des Universums

Mische diese Schwingungen in freier Reihenfolge
 Lasse zwischen ihnen genügend Stille

Niels Viggo Bentzon: Postkort-komposition (1992)

Handwritten notes:
 x) ein mode
 xy) glissando
 xxy) cluster

N u B